

Фінансова стратегія підприємства забезпечує: формування та ефективне використання фінансових ресурсів; виявлення найбільш ефективних напрямків інвестування та зосередження фінансових ресурсів на цих напрямках; відповідність фінансових дій економічному стану та матеріальним можливостям підприємства; визначення головної загрози з боку конкурентів, правильний вибір напрямків фінансових дій та маневрування для досягнення переваги над конкурентами; створення і підготовку стратегічних резервів; ранжування та поетапне досягнення цілей.

В умовах ринкової економіки виникає об'єктивна необхідність виявлення тенденцій розвитку фінансового стану та перспективних фінансових можливостей підприємства.

Наприклад, розглянемо Акціонерну компанію «Харківобленерго», яка є юридичною особою, зареєстрованою 22.03.2000 р. (дата першої реєстрації). Загальна площа електропостачання територія Харківської області - 31,4 тис. кв. км.

Виробнича діяльність АК «Харківобленерго» в 2017 році була спрямована на підвищення надійності енергопостачання області при одночасному забезпеченні своєчасних розрахунків споживачів за відпущену електроенергію.

Підприємство у 2017 році отримало чистий дохід від реалізації продукції у сумі 7 947,76 млн. грн., що на 1 154,52 млн. грн. більше ніж у 2016 році.

Розмір адміністративних витрат становив за результатами 2017 року 123,4 млн. грн., що на 14,6% більше ніж у попередньому році.

Фактичний розмір чистого збитку АК «Харківобленерго» у 2016 році склав 99,6 млн. грн., а у 2017 році прибуток у сумі 31,036 млн. грн. [2].

АК «Харківобленерго» має свою інвестиційну програму на кожен рік. Інвестиційна програма на 2017 рік затверджена в сумі 198 777 тис. грн. (без ПДВ), а фактичне виконання плану склало 5 536 тис. грн. (без ПДВ) або 2,79%. Недовиконання програми обумовлена недоплатою організацій, що фінансуються з державного бюджету та підприємств житло-комунгоспу. На кінець 2017 року приріст боргу даних організацій за спожиту електроенергію складає 296,7 млн. грн. (без ПДВ).

Інвестиційна програма на 2018 рік – 277 270 тис. грн. (без ПДВ). За перше півріччя 2018 року фактичне виконання склало 2 308 тис. грн. (без ПДВ) або 1,85%. Недовиконання інвестиційної програми обумовлена такими ж проблемами як і в 2017 році, але борг організацій за спожиту електроенергію скоротився і складає 180,8 млн. грн. (без ПДВ) [3].

Отже, АК «Харківобленерго» не чітко формує свою фінансову стратегію, бо показники кожного року не стійкі та коливаються, компанія то отримує прибуток, то збиток. А це означає, що потрібно правильно сформулювати стратегію не на один рік, а бажано одразу скласти план роботи на 2-3 роки вперед, щоб кожного року отримувати прибуток.

Література:

1. Гончаренко О.М. Фінансова стратегія: теоретичні питання розробки та реалізації / О.М. Гончаренко/ Вісник соціально-економічних досліджень. – 2015. – Вип. 1. – № 56. – С. 35–40.
2. Агенство з розвитку інфраструктури фондового ринку України: офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://smida.gov.ua>
3. Акціонерне товариство "ХАРКІВОБЛЕНЕРГО". [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.oblenergo.kharkov.ua/>

Шпота О.М., Лосєва М.Г.

*«Фінанси, банківська справа та страхування», 4 курс
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
Науковий керівник – к.е.н., доцент кафедри фінансів Кондратюк С.Я.*

ВИДАТКИ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Бюджет держави суттєво впливає на регулювання економічних процесів, адже в ньому концентрується вагома частка валового внутрішнього продукту для його перерозподілу в інтересах суспільства. Тому, виконання основних функцій бюджету першочергово потребує ефективного управління його видатками в сучасних умовах формування громадянського суспільства в Україні. До таких видатків державного бюджету належать: субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям), капітальні видатки, видатки на загальну економічну та торговельну діяльність, економічна діяльність у різних галузях економіки, видатки на фундаментальні та прикладні дослідження і розробки в різних сферах, видатки на охорону навколишнього середовища, житлово-комунальне господарство, видатки на охорона здоров'я, на освіту, соціальний захист та соціальне забезпечення тощо.

Максимальний позитивний ефект на економічний розвиток мають видатки державного бюджету інвестиційного характеру. До них належать як інвестиції в основний капітал (капітальні видатки), так і інвестиції в людський капітал (освіта, охорона здоров'я) [1].

Капітальні видатки – це видатки державного бюджету на фінансування інвестиційної та інноваційної діяльності [1]. Капітальні видатки державного бюджету, починаючи з 2015 р. мають тенденцію до зростання. У 2017 р. обсяг капітальних видатків перевищив минулорічний показник на 53,8% [2]. Дані видатки спрямовуються на розвиток і стимулювання економіки, що прямо приводить до зростання ВВП та, опосередковано, через мультиплікативний ефект. Отже, в Україні не ігнорують важливість капітальних видатків державного бюджету, що мають довгостроковий характер та позитивно впливають на вихід економіки з кризи.

Не менш важливими для розвитку ринкових процесів є видатки державного бюджету на фундаментальні та прикладні дослідження, й розробки в різних сферах. За рахунок цих видатків забезпечується розвиток національної економіки, адже створюються нові технології у різних сферах економіки, що пришвидшує науково-технічний прогрес в Україні, тому необхідно нарощувати їх обсяг. У 2017 р. видатки державного бюджету на фундаментальні та прикладні дослідження, й розробки в різних сферах зросли на 29,7% порівняно з 2016 р [2].

Видатки державного бюджету на економічну діяльність є видатками для стимулювання розвитку певних галузей та підтримки національних виробників. За останній рік дана стаття видатків українського бюджету зросла на 50,7%, а частка даних видатків в Україні складає 5% від загального обсягу. Необхідність державної підтримки розвитку економіки зумовлена необхідністю підтримки пріоритетних та базових галузей економіки, а також наявністю стратегічно важливих напрямів оборонно-промислового й безпекового комплексу для країни.

Видатки державного бюджету на охорону навколишнього середовища, починаючи з 2015 року мають тенденцію до зростання, а до цього моменту спостерігалася негативна тенденція. Обсяг даних видатків в Україні становить 0,56 % від загального обсягу видатків [2]. Останнім часом питання екології є актуальним в усіх розвинутих країнах, тому для того, щоб не поглиблювати екологічні проблеми в Україні та підняти імідж власної країни – необхідно збільшувати видатки державного бюджету на охорону навколишнього середовища.

Видатки державного бюджету на охорону здоров'я та соціальний захист населення мають значний вплив на розвиток ринкової економіки. За останні 5 років в Україні спостерігається значне збільшення обсягу даних видатків. В середньому, видатки на охорону здоров'я збільшувались на 18,9% кожного року, окрім 2014. Частка видатків на охорону здоров'я у 2017 р. складала 2% від загального обсягу видатків Державного бюджету України. Видатки державного бюджету на соціальне забезпечення

в Україні за останні 5 років мають тенденцію до зростання, окрім 2017 р., а у 2016 р. їх обсяг зріс на 46,6%. Таким чином, у 2017 р. частка даних видатків у загальному обсязі Державного бюджету склала 17,2% [2].

Видатки державного бюджету на освіту в Україні мають тенденцію до зростання, починаючи з 2014 р. Так, у 2017 р. обсяг видатків на освіту зріс на 18,3% порівняно з 2016 р [2]. А саме завдяки постійному зростанню видатків на освіту розвинуті країни зберігають провідні позиції у світовій економіці. Видатки на освіту необхідно здійснювати та підвищувати постійно, адже ринок не завжди правильно враховує потреби та інтереси всього суспільства, тим більше, що блага освіти зазвичай мають капітальний й довгостроковий характер, а отже і від них залежить стратегічна перспектива економічного й соціального розвитку країни в цілому.

Для того, щоб в українській економіці перетворення проходили помітно й інтенсивніше, значна частина видатків державного бюджету повинна спрямовуватись на пріоритетні й стратегічно важливі цілі, розвиток підприємств різних галузей економіки, на соціальну сферу та освіту і звичайно інвестиційну та інноваційну діяльність держави. Видатки державного бюджету на охорону навколишнього середовища та економічну діяльність потребують збільшення, що в результаті з часом може забезпечити збільшення кількості робочих місць і доходів населення, тим самим зменшуючи соціальне напруження. Також необхідно підвищувати видатки державного бюджету у розвиток соціальної інфраструктури, що в свою чергу підвищує якість життя громадян й стабілізує суспільні процеси.

Література:

1. Бюджетна система : підручник / За наук. ред. В. М. Федосова, С. І. Юрія. - К.: Центр учбової літератури; Тернопіль : Економ. думка. 2012.- 871с.
2. Річні звіти про виконання Державного бюджету України за 2012-2017 р.р. [Електронний ресурс] // Державна казначейська служба України. - Режим доступу до ресурсу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/index>

Юрченко В.М.

«Облік і оподаткування», 5 курс

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

Науковий керівник – к.е.н., доцент Ходзицька В.В.

ЕКОНОМІЧНА СУТЬ БЮДЖЕТУВАННЯ ТА ЙОГО ЗНАЧЕННЯ В ЗАГАЛЬНІЙ УПРАВЛІНСЬКІЙ СИСТЕМІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Управління підприємством на сучасному етапі супроводжується впровадженням системи бюджетування. Якщо раніше інформація про сутність бюджетування була лише теорією, то наразі інтерес до даного питання приймає практичний аспект. Бюджетування активно використовується компаніями як технологія фінансового планування, при цьому не всі компанії розглядають бюджетування як реальний інструмент для ефективного управління і досягнення стратегічних цілей підприємства.

Для досягнення місії, стратегії та операційних цілей необхідно щоб всі ланки підприємства працювали за єдиним узгодженим планом, тобто за бюджетом, саме за його допомогою відбувається балансування доходів та витрат, узгодження грошових потоків, та їх закріплення за керівником відповідної ланки, яка в теорії бюджетування називається центром відповідальності.

Проблему сутності бюджетування та його значення для суб'єктів господарювання досліджували такі зарубіжні науковці як Бріггем Ю., Дайле А., Мейтленд І., Шим Д. Серед вітчизняних науковців проблемі бюджетування присвятили свої праці Мельник О.Г., Терещенко О.О, Чибісов О.Г, Шелудько В.М. та інші.

На основі аналізу праць вітчизняних та зарубіжних науковців можна виокремити такі основні підходи до трактування терміну бюджетування: процес розробки,